



M. Nemzeti Múzeum

Budapest

Főelölts szerkesztő és kiadó: Dr. Lapszázszky János

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP
Laphajlajdonos: „A Munka” lapvállalat.Megjelenik pénteken este.
Előfizetési ára negyedévre
2 pengő.

Postaszám: 28.744 szám.

Apróhirdetések: azavankint 8
fillér, a legkisebb hirdetés
1 Pengő.

Lapvezér: Köntzöy Ferenc

XVIII. évfolyam, 22. szám.

Ára 16 fillér

Szállótarján, 1940 május 25

Kard és kalapács.

Ugy volt, hogy a pünkösdi kéthetes szünet befejeztével ezen a héten megkezdte munkáját a képviselőház. A találgatás csak a körül forgott, hogy a sajtónovella, vagy a nyolcosztályu elemiiskolai javaslatot tárgyalja-e a Ház. Aztán mire elérkezett az ülés ideje, akkorra a világtörténelmi események gigászi nagyságra nőttek: a németek példátlan hadisikereket érték el, Hollandia elfoglalásának befejezése után szörnyű harcok árán birtokukba vették Belgium nagy részét, francia földön mélyen benyomultak az ország szíve, Páris felé, amelyet 90 kilométerre közelített meg, elérték a La Manche csatornát és Északfranciaország és Belgium csücskében egy millió francia-angol-belga katonát kerítettek be, a Maginot-vonal egyik főerődjét is birtokukba vették. A belga kormány elmenekült és a francia kormány is előkészítette menekülését, Olaszország megnyilatkozásai pedig amellest szóltak, hogy Itália teljesen felkészült és határozott is, úgyhogy fegyveres beavatkozása mindennap várható.

Ilyen körülmények közt — bár az ellenzék a Ház együttartása mellett szállott sikra, — a kormány úgy határozott, hogy a történelmi eseményeknek ezekben a tulzsfolt napjaiban, amikor villámgyorsan követik egymást a világrengető események s nem lehet tudni, melyik óra milyen új meglepetést hoz, esetleg a bennünket közlelő érintő területeken is, ne tartson üléseket a képviselőház. Nyolc napra újból

Hősök napja.

Virágborító május utolsó vasárnapján emlékezünk meg azokról, akik a világháborúban életüket áldozták a becsület mezején a hazáért. Ha valakinek nekünk magyaroknak van a legtöbb jogunk arra, hogy felidézzük azoknak a millióknak életét, magunk elé állítsuk tetteiket követendő példaként, akik ezer és néhány év alatt annyit harcoltak, amennyit egy nemzet sem. Emlékezzünk csak arra, hogy 1480-ban Hunyadi Mátyás királyunk országjárása idejében ugyanannyi lakosa volt országunknak, mint Angliának, holott most az utóbbinak 45 millió nepe mellett még 400 millió alattvalója van és a történelmi Magyarország területén mindössze 22 millió ember él.

A számokkal nem lehet vitába szállni, de nem lehet komolyan figyelembe venni azt a nemzetet sem, amely nem becsüli meg a múltját és nem iparkodik belőle okulni. Csak annak a népnek van jövője, amely törődik a múltjával, mert

elnapolták a Házat, amely a jövő héten kívánja megkezdni a nyolcosztályu népiskolai javaslat vitáját. Hire jár, hogy a nyári szünet előtt más, fontosabb javaslatot nem is tárgyal a Ház, hanem már június első részében megkezdik a nyári vakációt.

Kétségtelen, hogy a háboru nagyhorderejű eseményei mögött háttérbeszorulnak a kisebb belső kérdések s a magyar közvélemény érdeklődését is ezek a világesemények kötik le, sőt mondhatnánk ezek tartják állandó izgalomban a közönséget. Azok számára, akik ilyen körülmények között is kifogásolják a kormány Ház-elnapoló elhatározását, az igazságügyi államtitkár szolgált egyik beszédében

mi fűzne bennünket ehhez a sok vérrel megáztatott földhöz olyan elszakíthatatlanul, ha nem az a tudat, hogy ezenkívül nem tudunk egyéniségünknek és a fajunknak megfelelő életet élni.

Felemelő gondolat akkor ünnepelni az elmúlt elődöket, amikor a természet rendje szerint új életet fakaszt a tavasz és a nyár közelsége. Ünnepeünk egész szívvel és meleg érzéssel május utolsó vasárnapján és arra gondolunk, hogy ebben a létünkért való szakadatlan harcban göröcsösen kapaszkodunk azoknak a dicső és szentté magasztosult emlékébe, akik már megmutatták, hogy miképpen kell szolgálni a nemzetet. Ez a láthatatlan és a multalan nemzetek előtt megfoghatatlan, varázslatos erő éleszt bennünket minduntalan újabb elszánásra és ez keményíti meg elernyedni akaró testünket-lelkünket, amikor elkövetkezik a megpróbáltatás.

magyarázattal. Azt mondotta egyebek között, hogy a béke, a biztonság és a lelkiismeretes örködés politikáját folytatja a magyar kormány a felfordult Európa kellős közepén, de ez a legkevésbé sem jelenti az ölbetett kéz politikáját. A kormány a béke minden rendelkezésükre álló percét arra használja fel, hogy a legmagasabbra fejlessze a nemzet erkölcsi erejét, hatalmi és anyagi ellenállóképességét. Ennek megfelelően a rendkívüli kötelességekhez megszervezi a nemzetet, másrészt folytatja a modern magyar állam kiépítését. Egyik kezünkben a kard, — mondotta — a másikban a kalapács: Éberen örködünk a magyarság élete és jogai felett. A

nemzet eddig is ériasi erkölcsi és anyagi áldozatot hozott és fel kell készülnünk esetleg újabb ilyen áldozatokra is, mert amikor körülöttünk más nemzetek vére patakokban ömlik, nekünk is fokoznunk kell az áldozatot a nemzet létének és jövőjének biztosításáért.

Kard és kalapács. Egyik az ősi magyar virtusnak szimbóluma, a másik az építő, értékgyarapító, alkotó munkáé. Ma valóban olyan időket élünk, amikor egyik sem hiányozhatik kezünkben. A világháboru huszéves fegyverszünete után a történelem új próbára teszi a nemzeteket. Nekünk is méltóknak kell mutatkoznunk a nagy próbatétel idején készen kell állnunk, bármire is szólít bennünket jövőnk érdekében a történelem.

Magatartásunkra megszívlelendő utmutatást adott a volt miniszterelnök, akinek kormányzása idején szereztünk vissza területeket. Akkor az volt az álláspont, monddta, hogy feltétlenül eredményt kell elérni, ha lehet, a szellem fegyvereivel, ha nem, másképpen. Ez komoly tényező volt abban, hogy a Felvidék egyrésze visszajött. Mohácsra utalt ezután, a széthuzás súlyos következményeire és hangsúlyozta, hogy a széthuzás átkát ki kell gyomlálni, fegyelemben kell élnünk és nem szabad az erős kéztől félnünk. **Előrelátóknak is kell lennünk, meg kell értenünk a kor szavát s meg kell valósítanunk azt az átalakulást, amely megteremti a szociális igazság országát. Szeretnünk is kell egymást, hogy megteremthessük az új ezer év szilárd és megingathatatlan alapjait.**

Az olasz szabadidő mozgalom.*
(DOPOLAVORO)

Irtá és az Orsz. M. Bányászati és Kohászati Egyesület
szállótarjánai osztályának ülésén felolvasta
dr. Zemplényi Imre bányafőorvos. (1940. IV. 20.)

I. RÉSZ.

A Népegészségügyi és Munkásvédelmi Szövetség idei husvéti római tanulmány-utjának szociális programmpontját az olasz Dopolavoro intézmény tanulmányozása alkotta. Ez azért nagyon időszerű, mert a szabad-idő mozgalom a magyar szociálpolitikának is fontos feladata, illetve megoldandó kérdése úgy szervezettileg, mint anyagilag és tartalmilag. A kérdés tanulmányozása annál hasznosabb, mert az olasz mozgalom 15 év tapasztalataival és eredményeivel rendelkezik.

Csoportunkat a római Termini pályaudvaron a Dopolavoro vezetőinek négytagú küldöttsége fogadta, fasiszta egyenruhában. Valamennyien beszéltek németül és franciául, egyikük magyarul is, így minden kérdésre jól megérthető felvilágosítással tudtak szolgálni. Első nap este az egyik divatos és előkelő téglaboltos pincevendéglőben ismerkedési estélyt rendeztek, amely a Bibliotheca megtevesztő nevet viseli. A könyveket azonban pókhálós butélik helyettesítik, amelyeknek nyelve a magyarok számára is kitűnően élvezhető. A feszten és szíves társalgás módját adott az előkelő és művelt vezetőkkel való közvetlen megismerkedésre és az olasz-magyar barátság személyes kapcsolatok útján való kiműlyítésére, melegségének átérzésére.

Magáról a Dopolavoro intézményről jó magyarsággal megírt, 118 oldalas könyvből nyertünk alapos tájékoztatást, melyet szíves készséggel, díjtalanul nyuj-

tottak át nekünk. Római tartózkodásunk másnapján vendéglátóink nagy idegenforgalmi autóbusszon városnéző körútra vittek és igyekeztek nekünk az örök város szelleméről képet adni. Szakszerű vezetésükkel megtekintettük a Forum Mussolini, amely a fasiszta Itália jellegzetes alkotása és szellemének hű kifejezője. Itt fejezik egymás mellett két stadion, tennisz diszpálya, a fedett sportuszoda, az olasz testnevelési főiskola és a fasiszta titkárság épülete, mindez Róma legújabb városrészében a Villa Madam alatt, — ahol a külföldi vezető államférfiak szoktak megszállni, — a Tiberis közvetlen közelében. A Forum Mussolini egész építkezése, mely a szabadtéri és fedett pályák sportok minden ágának megfelelő versenypályát és nézőteret biztosít, arra mutat, hogy Olaszország számít egyik legközelebbi Olympia elnyerésére és azt ott akarja lebonyolítani. A építkezéseket a korszerűség, művészi megoldás, teljes sportbeli hozzáférés, tágas elhelyezés, a szobrok bőséges és a márvány pazar alkalmazása, kitűnő világítás jellemzi.

Magá a Dopolavoro intézmény, az egy-pártrendszer folytán, a fasiszta párt kezében levő, állami szervezet ugyan, de a tagság nem kötelező. Célja a nemzetnevelés, egészségügyi, szociális, kulturális és gazdasági eszközökkel. Szelleme demokratikus, bár ezt a szót az olaszok gondosan kerülik, nehogy őket a demokrácia államok liberális-kapitalista szellemé-

vel tévesszük össze, amelyekben a demokrácia csupán jelszó a valódi célok és érdekek takarója, épen úgy, mint a parlamentáris rendszer.

A Dopolavoro anyagi megalapozása a munkaadók feladata. Minden nagyobb üzem köteles Dopolavoro szervezetet létesíteni és azt teherbírása arányában támogatni. Méréltét a Dopolavoro vezetősége évenként átvizsgálja és ha a támogatást elégtelennek találja, megfelelő fel-emeléséről intézkedik. Az intézmény megerősítése és áldásos voltának széleskörű megismerése óta erre alig került sor. Mussolini szavaival élve „A Dopolavoro békemű, amely a testvériség, szeretet és civilizáció magasztos küldetését tölti be.” Szervezetét illően élén a fasiszta párt titkára áll, mint elnök, akit főigazgatóként támogat a vezetés munkájában. Ez két osztályra oszlik: 4 általános szervezési, egy-egy testnevelési, kulturális és szociális osztályra. Ezeket kiegészítik: az egészségügyi főfelügyelőség, a szakmai és jogi hivatalok és 15 kerületi felügyelőség. Minden tartományi székhelyen körzeti igazgató-tanács működik, melyben a munkások és munkaadók képviselői foglalnak helyet. A községekben a politikai titkárok irányítják a munkát, a központ utasításai szerint, 5 vagy 7 tagu igazgató-tanács segítségével.

A Dopolavoro tehát az egész országra kiterjedő munkás-szervezet, amely a nemzetnevelés minden ágával foglalkozik. Mussolini lángelméjére jellemző, hogy bár nem orvos, mégis azokat az elveket alkalmazta szociális rendszerében, amelyek az alkalmazott természettudomány, az élettan, lélektan és közegészségügy szempontjából korszerűek, tárgyilagosak és helyesek. Ezzel éri el azt a valóságos nemzeti egységet, amelynek szükségét és hasznát minden idők államférfiai, — sőt politikai is — hirdették,

Rómában a Forum Mussolini intézményei a Dupolavoro legfőbb vezetőségének, a fasiszta párt titkárságának és a testnevelési tanárképző intézetnek elhelyezésére szolgálnak. Az itt kiképzett okleveles testnevelők vár a Dupolavoro sportéletének nemzeti és szakszempontból egyaránt helyes vezetése. A Forum Mussolini-ról a Tiberis tulsó partján lévő legújabb rendszerű Dopolavoro székházba mentünk, amely az olasz közmozgáspolitikai minisztérium alkalmazottai számára épült. A teljesen modern építésű és berendezésű épületben vezetőségi szoba, férfi és női öltöző, előadó terem, hangverseny-dobogó, rádió-készülék (grammofon és mikrofon rendszerrel), könyvtár, tanterem, szertár látható, csónakház, ping-pong asztallal, erkéllyel, társalgóval. Udvarában atletika, tennisz- és kosárlabda pálya van, minden kifogástalan karban és rendben. A megfelelő sportok rendszeres gyakorlásáról a minisztérium kötelezően gondoskodik, arra nemcsak időt ad, hanem azt meg is követeli. A sokféle szórakozás és sportlehetőség igénybevétele számbavehető anyagi terhet egyáltalában nem okoz, így mindenki számára hozzáférhető.

A Dopolavoro egészségügyi és szociális intézményeinek meglátogatására nem maradt időnk.

Husvét hétfőjén szíves vendéglátóink egésznapos autóbussz kirándulásra vittek az Agro Pontini-re, arra a mocsári-dékre, amelyet 2500 év emberének nem sikerült lecsapolni, termékeny és malária-mentessé tenni. Ehhez valóban Mussolini akaraterejére és áldozatkészségére volt szükség, de csak egy forradalmi átalakulás útján volt lehetőség.

(Folyt. köv.)

*Egy részét felolvasta az olasz rádió V. hó 21-én este 7 55-ös hírek után: Róma II., Torino és Firenze. — V. 22-én d. e. 11 05-kor a Római rádió.)

A légi erők jelentőségéről.

Szakértők és műkedvelők sokat vitatkoztak azon, hogy a levegő hadserege eldöntheti-e a háborút egymaga, vagy sem. A nézetek megoszlottak. Voltak, akik az önálló légi háború sorsdöntő szerepére esküdtek, voltak, akik ezt kétségbe vonták. Voltak azonban olyanok is, akik ennek az új haderőnek értékeit és foghatóságait felismerve, helyes következtetésre jutottak. A történelem a nemrég lezajlott német-lengyel háborúban ezek mellett tanuskodott.

Beigazolódott, hogy a németek hatalmas légi tulsulya döntötte el egymagában a háborút. Abhoz tökéletesen szervezett szárazföldi hadseregük kellett, hogy légi fölényük felmérhetetlen előnyeit kiaknázza és azt a hadjárat győzelmes befejezéséig kezében is tartsa.

A német hatalmas légi flotta, ha nem is döntötte el a háborút, közvetve annak sikeres befejezésére döntő befolyást gyakorolt. A német légi haderő volt ugyanis az, amely a lengyel repülőket felett már az első napok után fölénybe jutván, a lengyel vasutak kikapcsolásával megakadályozta a lengyel seregek tervszerű felvonulását. Ez viszont azt jelentette, hogy a német előnyomuló hadseregekkel szemben a lengyel hadseregek működőképes állapotba nem kerülhettek. Eből az a tanulság, hogy a mozgatható szánt tömegek igényeit ki nem elégítő, közúti gépközlekedés hiján, legnagyobb részben vasutak közlekedésére csak az az állam alapíthatja hadműveleteit, amelyik ellenfele légi erejével megküzdési képes repülő-sereggel rendelkezik.

A légierők hatásának meglepő összpontosítási lehetőségével tudták a helyi ellenállásokat is megtörni, így a döntő cselekményeket meggyorsítani. Ez megint csak ellenfelét legalább a döntés helyére és idejére legyűrni képes, légi hadsereget kívánt.

De a kiadósan alkalmazott és a gyors előretörés érdekében, utakon mozgató német páncélos seregek hadműveleti szabadságát is ezek tették lehetővé. A teljesíthetőség fokozása érdekében, csak utakon és legfőbbnyire csak nappal mozgató gyalogos menetszlopok nagy meneteit is azért tudták a németek felmutatni, mert a légierő biztonsága felett fölényes légierők őrkdtek és tették szabaddá kitűnően szervezett, légi felderítésük útját.

A német légi fölény vezetett a lengyel vezetés kikapcsolásához is. Az ellenfél gazdasági és anyagi ellenállását is ezek örölték fel.

A légi haderő tehát, ha egymagában nem is dönti el a háborút, arra közzvetve oly nagy hatást gyakorol, hogy szárazföldi erők kisebb vérvesztéssel, gyorsabban és könnyebben juthatnak a végső diadalhoz.

Az áttöréshez szűk, 5-10 km-es területre kell a hadsereg zömét összevonni, hogy maradjon erő a támadás mélységi előreviteléhez. A támadás anyagi áldozatait is a milliókra menő löszanyagfogyasztás és harcserzők (lelőtt repülő, harckocsik, lelőtt tüzfegyverek) ezrei jelentik.

Az áttörés valamennyi korszerű támadó eszköz és fegyvernem közös ak-

ciója révén sikerülhet csak. A külföldi szaklapok eszmefuttatásai szerint, az első szerep a tüzéségé lesz. Nagy hatású lövegek ezreinek romboló tüze fogja megkísérelni, hogy az erődív előtti gyalogsági és harckocsi akadályrendszereket robbantsa, az erődök betontetejét és páncélkupoláit átüsse.

Ebben a tüzzel való rombolásban a bombázó repülőket támogatják majd a tüzéség. Bombázzák a fedetlen állásban lévő ellenséget, tüzgépeket, lövegeket és megakadályozzák, hogy az ellenség tartalékokat vonjon össze a támadási sávban.

A ködcsapatok a támadás területét két oldalról és felülről elzárják és az oldalról való megüldözést korlátozzák.

A páncélos gyorscsapatok az erődök térfőzeiben lévő tüzfegyvereket hengerlik le és az ellentámadó, fedetlen ellenség ellen lépnek harcba.

Az erődök megrohanásának nehéz feladata a gyalogságra hárul. A gyalogság műszaki eszközökkel, robbantószerkekkel, lángszórókkal felszerelt rohamcsapatainak kell a megrohangált akadályrendszereken utat vágni és az ellenséget az erődök lövéseire adott közvetlen lövésekkel varázslat, harcképtelenné tenni.

A gyalogság napokon át tartó fázisú rohamát a többi fegyvernem állandó tüzzel, köddel, füsttel oltalmazza és segít. Ha az áttörő csapatokban megvan az erkölcsi fölény és a kitartás, egy jól előkészített és megszervezett, áttörésnek sikerülnie kell. A végső győzelem, két hatalmasan felkészült ellenséggel tehát azé lesz, aki több erőt tudott a döntő helyen összehozni, aki valamilyen formában meg tudja lepni eljárásával az ellenfelét és aki jobban bírja idegekkel.



Hírek és különféle Az idej május.

Hiába szürke az ég, hiába őszies az idő május eleje óta, most értünk delelőjére a máskor gyönyörűnek kihangsúlyozott tavasznak. Eszünkbe jut Longfellow angol költő híres verse az esős napról, amelynek végső sora azt mondja: esőnek néha esni kell... — szép és bölcs tanítás ez nekünk, mint általában minden esős időjárás a sugaras tavasz delén. Esőnek néha esni kell... igen, ez nemcsak azért kell, mert a májusi eső aranyat jelent a gazdáknak, de azért is, hogy figyelmeztessen bennünket arra, milyen szép a derült ég, amelyet ha nagyon megszoktunk, elfelejtünk örülni fényének. Ha mindig fény és derű volna az élet, sóvárogva vágyódnánk a fénytelen szürkesség után, mint a sötét északfok lakója, aki a fényre szomjas.

Valahogy olyanok vagyunk, hogy a szépet és jó, az élet mosolyát sem tudjuk állandóan elviselni és lehet, hogy a tartós boldogság is terhünkre volna, ha ugyan volna ilyesmi a világon. Kellenek néha viharok a szélcsendben; őszies napok az érett tavaszban, nyárban... esőnek néha esni kell, néha túlhoszu ideig is, hogy annál tudatosabban éljük a derűs fény napjait. Szenvedni kell, hogy tudjuk mi az öröm, mert nincs szánandóbb az olyan emberről, aki csak azért nem boldogtalan, mert nem tudja, mi a boldogság. Az ilyen ember félhomályban tölti életét és a félhomály még sohasem növesztett virágot, termelt gyümölcsöt. A szenvedés viharai igen, a boldogság napfénye még inkább. De ahhoz, hogy virággá, gyümölcscs, kézzelfogható valósággá érjen bennünk valamely érzés, ismernünk kell ellentétét is, — nem lehetünk boldogtalanok anélkül, hogy tudnók: mit veszítettünk el a tovatűnt boldogsággal; nem lehetünk boldogok anélkül, hogy tudnók: mit nyertünk a tovatűnt boldogtalansággal.

Mindent, amit érzünk, élünk, szeretünk, azon mérünk meg, mit vesztenénk, ha egyszer eltűnnék az életünkben és talán ezért idézzük fel néha erőszakkal is a szenvedés viharait, hogy annál jobban érezzük a szélcsendes boldogság derűjét. Minden tavaszi és nyári esős napban ott áll a sugaras napok ígérete, minden szenvedésből ujjászúlván éled az öröm... esőnek néha esni kell... — erre tanít a régi angol költő és ez az idej május... —y—n.



Halálozás. Doroznyák Gézáné született Schwartz Emma folyó év május hó 17-én életének 77 ik, boldog házasságának 56-ik évében, békésen tűrő, hosszú szenvedés után lelket visszaadta a Teremtőnek. Temetése május hó 19-én, délután 5 órakor volt nagy részvét mellett a salgótarjáni temető halottasházából, az evangélikus egyház szertartása szerint.

A Mansz minden pénteken este 6 órakor tovább is megtartja a mozgósínházban a nagy érdeklődéssel kísért, ismeretterjesztő, hasznos, nemzetvédelmi előadásokat.

Köszönetnyilvánítás. Mélységes gyászunk alkalmával kifejezett őszinte, velünk érő részvétet ezúton is halásan köszönjük. DOROZSNYÁK család.

Pénz áll a hához, ha idejében beszerzi Államsorsjegyet! A pénzzel együtt nyugalom és béke költözik otthonába. Egy sorsjegy ára 3 P. egy fél 150 P. Húzás június hó 5-én.

"Június 1-én, A BÜVÖS TÁSKA" előadása az önelgyári Olvasóegylet dísztermében, az Északi Ferenccs Plebánia Szivgárdájának rendezésében. Énekes, táncos, ragyogó kiállítás, jelmezcsor, gyermekoperett! Ne mulassza el senki megtekinteni!

Bérmálás.

F. hó 19-én Buhács Mihály rosnói püspök több mint 2000 hívőt bérmált meg a déli plebánián.

A püspök dr. Pobozy Róbert kanonok-irodaigazgató kíséretében 18-án este fél 6 órakor érkezett a gyorsvonattal. A főtéri állomáson dr. Förster Kálmán polgármester fogadta a hatóságok élén, majd autóbá szállva az őrangyal gyógyszerár előtt felállított diszkapuhoz hajtatott a püspök, akít nagy embertő-

meg élén az egyházközség elnöke Korompay Lajos bányaügyi főtanácsos üdvözölt, majd a Nőegyletek nevében Korompay Lajosné, ezután kisleánykák virágcsoportot nyújtottak át.

A fogadtatás után a püspök a templomba vonult, ahol az alkalmi énekkar Csanády Miklós vezetésével az Ecce Sacerdos énekkel fogadta. Ezután a püspök elvégezve a szokásos imát, beszédet intézett a hívekhez.

Kicsengetés.

A patinás Eger városának sok tornya már messziről hinti az évszázados kultúrának levegőjét...

Papok és diákok városa ez a virágtengerben és parkokban gazdag hely, amelynek minden részében diákok és diáklányok egysapok, mosolygók, de a vizsgák közeli terminusától gondterhes arcával találkozunk.

Ma különösen mozgalmas az angol kisasszonyok hatalmas zárdájának a környéke, ahol sok szülő és érdeklődő várakozik a tanítónőképzőintézet V. éves növendékei utolsó előadásának 12 óra-
kor történő „kicsengetésére.”

A zárda áhitatos csendjét ma szokatlan nyüzsgés-mozgás töri meg.

A hosszú folyosó virágillattól terhes, mindenütt fűzér és virág, a hóféhér Mária szobrot, melynél naponta imádkoznak a leányok, hóféhér orgona borítja és a hatalmas csengő virágba öltöztették a melegsívű és könnyesszemű leánylányok, akik ma bucsuznak és bucsuztatnak...

Az V. évesek tantermét a találat-kony, szellemes IV. évesek díszítették fel megható módon, ők bucsuztatják u. is a végzett növendékeket, akik bájos emléktárgyakat is kapnak.

Megnyílik a folyosó egyik végén az ajtó és a gyakorló iskolások kedves bucsuzásáról jönnek már a fehér ruhás V. évesek, akiket 1—1 negyedéves növendék kísért virágos vándorbottal, melyen kicsi tarisznya és benne pogácsa és 1 fillér utazóló van, minden negyedéves kezében kicsi csengő csilingel, közben megmozdít utoljára a virágdíszes öregecsengő is és kipirult

arcával, könnyező szemekkel felhangzik a ballag már a vendiák... örökszerű, bájos melódiaja.

A ballagó leánykák csapatát komoly arcu, de szeretettel sugárzó apáca vezeti.

Az osztályba vonuló leánysereget szülőik és meghatótt arcu vendégek simogató tekintete fogadja.

Megkezdődik a bucsuztatás felemelő műsora.

A negyedévesek éneke és bucsube-széde után az ötödévesek énekszámá és beszéde következett.

Milyen felemelő, szívbemarkoló gondolatok járják át a lelkeket... tanítani a kis magyar csemetéket, gazdagod és szegényt egyformán, szeretettel, tudást, becsületet hinteni közöttük, felemelni az elhagyatott és Gárdonyitól megtanulni: Mihor először lépés az iskolába, legyen arcodon Jézus nyájassága...

Mint az ima száll M. Condé Mária igazgatófőnöknő bucsuszava, melyek a hívó és gyermekeiért aggódó lélek örök igazságait égetik be az élet bizonytalan tengerére lépő, tiszta leányszívbe. Mindenki sir és imádkozik és megindul a csengettyűk hangja mellett a bucsuzók és bucsuztatók megilletődött csoportja, bejárva megegyezően a gyönyörű intézet folyosóit, kertjeit... Minden ablakon ámuló és bizonyára ártatlanul irigykedő és integető gyermekarcok kandikálnak a nagykapu felé haladó csoport után, mely felitett lélekkel, de szinte mámorosan énekl... ez ut ki tudja merre visz...?

Az évszázados és kipróbált zárdai szellem azonban megnyugtató feleletet ad a kétkedő bizonytalanságra, amikor a hit és tudás fegyverével bocsátja el az életbe lépő leánykákat.

Másnap 8 órakor szentmisével kezdődött a bérmálás, mely a csunya idő miatt bizony nem példás rendben folyt le, dacára P. Réz Marian és paptársai igyekezetének.

Déli 2 órakor a plebános által meghívottak, 40 személyes közbédjén vett részt a püspök. Az ebéd alatt köszöntők hangzottak el a pápára, kormányzóra és püspökre. Délután küldöttségeket fogadott a püspök. (Az izléses és fehér fekete színű diszkaput a bányatársulat készítette.)

Északi plebánia.

A bérmálás 26-án d. e. 9 órakor kezdődik püspöki szentmisével.

A püspök 25-én d. u. 6 órakor érkezik Rozsnyóról autón. A város polgármestere a Füleki-utcában fogadja a püspököt, aki gyalogosan a Rimamurányi ut bejáratánál lévő diszkapuhoz vonul, ahol az Egyházközség élén Karattur Antal gyárigazgató fogadja a püspököt, aki a hitbuzgalmi egyesületek és gyermekek üdvözlése után a templomba vonul.

Este fél 9 órakor a zárda előtti téren szerenádnak lesz a püspök tiszteletére.

Az északi plebánia tenplomában szerda óta minden este fél 7 órakor a aermálással kapcsolatban részletes tanítást tart P. Réz Marián plebános.

Országzászlóavatás és Hősök napja.

Június hó 2-án d. e. 11 órakor avatja fel városunk közönsége az országzászlót, a hősök emlékének kegyeletes megünneplésével együtt.

Az ünnepély a szent Imre hegyen lévő országzászlónál lesz.

Ugyanazon d. e. 9 órakor hivatalos istentisztelet lesznek.

A város polgármestere az istentisztelet előtt megkoszorúzza a hősök szobrát, mely előtt a zárt alakulatok elvonulnak.

A kegyeleti avató beszédet Urmánczy Nándor a kiváló közéleti férfiú tartja.

Szavaltatok és az egyesített dalárdák száma után dr. Förster Kálmán polgármester veszi át az emlékművet gondozásra és megőrzésre. Beszéde alatt kis koszorúkkal elindítja a hősök szobrához futó, kegyeleti stafétákat.

Az ünnepség előestéjén este 8 órakor térszere lesz és 9 órakor kigyul az emlékezés lángja az országzászlónál, ugyanakkor tárogatós zene lesz.

Nagyszerű sportesemény.

A salgótarjáni állami és bányatelepi (Hunyad-utcai, Forgách-telepi, Somlyó-telepi) összes elemi iskolák 1940. május 25-én délután 4 órai kezdettel rendezik együttes évvégi torna és ének-ünnepélyüket a Salgótarjáni Bányatelepi Torna Club (SBTC) labdarugó pályán.

Erre az ünnepélyre a mélyentisztelt Szülőket és a tanúgy íránt érdeklődőket tisztelettel meghívják a Tantelek.

Műsor:

1. Felvonulás és felállítás.
2. Hisekegy. Zenekari kísérettel éneklő a gyermekcsereg.
3. Zenés szabadgyakorlatok.
4. Énekszámok előadása iskolánként a) az állami iskolák énekkara ma-

gyar dalokat,

b) a bányatelepi iskolák katonai és Kodály dalokat énekelnek.

5. Atlétika, ritmikus táncok, szórakoztató játékok, gulák stb.

a) lányok tánca, játéka,

b) fiúk játéka, atlétika, gulák.

6. Érmek és oklevelek kiosztása a 7 iskola között.

7. Himnusz. Zenekari kísérettel éneklő a gyermekcsereg.

8. Elvonulás.

Belépődíj nincs! Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély június 1-én lesz megtartva.

A bájos és ügyes tornaiünnepélyre mindenki jöjjön el!

A Szent Erzsébet Nőegylet szociális évi népnepélyét június hó 9-én tartja a városi Liget-vendéglőben. Amint a rendezés köréből kiszivárgott, a legválogatottabb műsorszámokkal készül az Egyesület charitatív célú, nyári, kedélyes népnepély megtartására.

Meghívó. Az Országos Stefánia Szövetség Salgótarjáni Fiókszövetségének 64. és 84. sz. Védőintézkései 1940. évi május hó 28-án délután 5 órakor, határozatképtelenség esetén pedig június hó 4-én délután 5 órakor a városbába táncstermében tartandó közgyűlésére.

Billiárd verseny fejeződött be. I. hó 19-én este a Kat. Körben. A versenyen 18 fiatalember vett részt, akik közül az első díjat Szvoboda Gyula nyerte meg. A nagylelkűen felajánlott nyeregménytárgyakat dr. Lapsánszky János köri alelnök osztotta ki meleg szavak kíséretében a versenyzőknek, akik nevében Halácsy József köszöntö meg a szórakoztató és hasznos verseny megtartásának lehetőségét nyújtó Kat. Kör magatartását. Különösen sokat fáradoztak a rendezés körül Kólinkás Kálmán, Halácsy József és Gáspár József Nyeregménytárgyak adományozását e helyen köszöni meg alább felsoroltaknak a rendezőség. Tarnay Kálmán igazgató, Hángya áruaktár, Kóhn Lipót cég. Móricz György, Panyi Sándor, Jancsik Ödönne, St. Legeltetési Társulat, Révay János, Gólián András és Duda Lajos.

Az állami el. isk. gondnoksága I. hó 24-én d. u. 5 órakor ülést tartott a városbában dr. Csengődy Lajos vezetésével. Az ujonnan kinevezett és választott tagok ez alkalomból tették le a hivatalos esküt. E gyűlés emlékezett meg az eltávozott Körmöczy György igazgató tanítóról, akinek értékes és eredményes munkálkodását jegyzőkönyvben örökítették meg. — A II. ker. fiúiskola éléről eltávozott Körmöczy György utódául Fekete Gyula tanító bízott meg helyettesként. Több iskolai ügyet tárgyalta ezután az isk. gondnokság.

Talált tárgyak. Salgótarján m. város területén 2 drb. nyaklánc találtak és szolgáltatott be a rendőrkapitányságra. Ezen talált tárgyakat igazolt tulajdonosok a hivatalos órák alatt ugyanott átvették.

Kiváltságos kutyák még mindig garázdálkodnak a már virágosított utcákon. Sokszor a kutyát sétáltatók engedik szabadon a pórázon vezetett kutyákat, azon indokkal, hogy "szegény kutyákat nem lehet kizárni."

Magyarország békés politikája.

Magyarország, amikor a múlt héten két hadtestét mozgósította, megint kisé a külföld érdeklődésének középpontjába került. Sajnálatos kell megállapítani, hogy nem az egész nemzetközi közvélemény értette meg ezeket a katonai intézkedéseknek jelentőségét, hanem a külföldi sajtó egy része a végrehajtott katonai intézkedésekhez helytelen és messzemenő következtetéseket fűzött. Ezek a megjegyzések és feltevések magyar politikai körök véleménye szerint alaptalan találgatásokra támaszkodtak s semmi más céljuk nem volt, mint hogy Európának ebben a részében, ahol Magyarország is fekszik, nyugtalanságot szítsanak. Igaz, hogy a magyar közönséget a külföld nagy mértékben hozzászóltatta ahhoz, hogy a Magyarország részéről megtett egyes intézkedések igazi okát elhagyták, illetve a tényeket elferdítik. Pedig Magyarországnak nincsen titkolni valója, ahogy eddig sem volt. A magyar politika őszintén szölt eddig is a világ közvéleményéhez, ha arról volt szó, hogy valamilyen magyar intézkedést indokolnia kell, vagy meg kell világítania. A minap meghozott katonai intézkedések tekintetében sem volt és nincs titkolni valója.

Ha a tényeket nézzük, akkor megállapíthatjuk, hogy Magyarország csupán a székesfehérvári és a kassai hadtestet mozgósította, amely két hadtest 50-70 százalékban olyan emberekből áll, akik a Magyarországhoz visszacsatolt területek lakosságából kerülnek ki. Ezek a magyar honvédségben még nem teljesítették szolgálatait s így szükséges volt, hogy ezeket az embereket — katonai szóval becsalog-

ják. Szükséges volt, hogy ezek az emberek megismerkedjenek a magyar hadsereg berendezéseivel és szellemével. A mozgósított gyalogság mellé sorakozik még néhány gépesített és lovasbrigád készenléthe helyezése. Ezekkel a katonai intézkedésekkel a mai viszonyok között nem lehetett őszig várni s fel kellett használni azt az időt, ami a tavaszi munkálatok elvégzése és az aratás megkezdése között van. Mindjárt itt kell megjegyeznünk, hogy a zászló alá hivatott otthoni munkájának teljesítésére a kormány az új honvédelmi törvény felhatalmazása alapján behívta a szükséghez képest a munkaszolgálatosokat. Meg kell állapítani, hogy a két mozgósított hadtest nem küldték ki a magyar határ egyik pontjára sem, viszont természetesen, hogy a kassai hadtest ennek a városnak környékén állomásozik. Hogy semmiféle háborús célja nem volt ezeknek az intézkedéseknek, mutatja az a tény is, hogy a határőrség alakulatokat nem mozgósították.

Az, aki nem elfogultan nézi az eseményeket és nem akarja rosszindulatulag félremagyarázni Magyarországot ténykedéseit, megérti a fent vázolt tényeket és nem von le belőle olyan következtetéseket, hogy a két magyar hadtest mozgósítása megzavarja Európa e részének helyzetét. Ez a tiszta igazság, amelyet Magyarország legutóbbi katonai intézkedéseivel kapcsolatban őszintén feltárunk. Ezek után remélhetők, hogy az egyszerű és tiszta igazság elegendő arra, hogy a különböző vad híreszteléseket megfosssa alapjaitól.

TITKOS

vágya mindenkinek, hogy egyszer vagyonszámára jusson. Ez a vágya könnyen teljesülhet.

vegyen Allamsorsjegyet,

ennek segítségével könnyen juthat nagyobb pénzösszeghez. — Ár: egész 3, fél 1 50 P. főnyeremény

40.000

a. P.
19.600 nyeremény 288.000 pengő értékben.

Huzás: június 5

A sorsjegy kapható sorsjegyhelyi árusítókánál, valamint az összes dohányboltokban.

Virágosítsuk városunkat!

A Nőegyletek agilis tagjai f. hó 24-én polgármesteri meghívásra értekezletre gyűltek össze, hogy az országzászló és ezredzászló költségeivel kapcsolatban önkéntes adományok felajánlására kérések fel azokat a polgárokat, akik ilyen irányú kötelességet érznek.

Testvérközségi hír. A város polgármestere az akasztalain és tiszaférfyegyházai gyermekeket ezidén is meghívta nyaralásra. Viszont módját igyekszik ejteni annak, hogy városunk társadalmában és néhány iskolás gyermek innen is el látogasson a Testvérközségekbe, a Tisza felső folyásához, a Hoverla hatalmas határhegység tövébe. — Ezenkívül egy középiskolás, 16 éves ruszin tanuló szeretné a szünidőt városunkban tölteni, hogy magyarul tanulhasson. A teljesen szegény fiú esetleges elfogadására ha felváltva is, felkérjük a város közönségét. Akár lakásadással, akár 1—2 hetenként felváltott étkeztetéssel is meg lehetne oldani a szegény diáknak itteni nyaraltatását. Szíves felajánlásokat kér lapunk útján a város szociális ügyosztálya.

A Légtáncos Liga felkéri a házcsoporthatárokat és helyetteseiket, hogy f. hó 27-től 30-ig minden este a 6—8-ig tartandó fontos és honvédelmi rendezeteken alapuló oktatáson pontosan jelenjenek meg az acélgyári iskolában.

A losonci diáktalálkozóra az elégtelen jelentkezés miatt nem megy autóbusz. Legtöbben a reggel negyed 5 órakor induló személyvonattal utaznak.

Öregdiák-találkozó Losoncon. Hirt adunk arról, hogy f. hó 26-án a 350 éves főgimnázium a megszállás 20 éve után először rendez meg országos diáktalálkozóját. Városunkból többen készülnek a nagyszabású ünnepségre amelynek műsorát itt közöljük. Május hó 26-án, vasárnap 8 órakor istentisztelet. 8.30—10-ig Sirlátogatások. Gyülekezés a Kubinyi-téren. 10.30-ker József Főherceg fogadása az országzászló előtt. 11-ker Ünnepély a Kármán József Kertben, rossz idő esetén az Apolló mozgóképszínházban. Műsor: a) Himnusz. Előadja a katonai zenekar. b) A Főherceget üdvözlő és az avató beszéd elmondására felkéri Sipos Lajos gimn. igazgató c) József Főherceg emlékmű leleplező beszéde. d) Liszt: Magyar ünnepi dal. Előadja a Kármán József Gimnázium ifjúsági énekkara, Medgyesi János énektanár vezetése mellett. e) AVK Miniszter képviselőjének beszéde. f) a 350 éves Alma Mater az öregdiákok nevében köszönti Sztranyavszky Sándor ny. földmívelésügyi miniszter. g) A Kármán József Gimnázium Baráti körének megelakulása. h) Néma koszorúzások. i) Diszfelvonulás. Diszszázad, ifjúság, öregdiákok érettségi évfolyamok szerint. 13-ker közös ebéd a Kármán-vendéglő kertihelyiségében. Pohárköszöntők: A kormányzóra, bellust Baross József dr. főispán. A főhercegre neográdi Horváth Sándor alispán. A vendégekre Sipos Lajos dr. igazgató. 15.30-ker a Kármán József Irodalmi és Művészeti Társaság alakuló ülése a városbába nagytérben.

ISTEN KEZE.

Rádió harsogja számtalan sokszor, Ujságok öles betűkkel írják, Pusztítás mindenütt szerte a Világban, Az emberek keserves jajaikat sirják! Háboru gyilkol országok felett, Hol pusztítást látsz... égő tájakat, Nyomort és szenvedést, Éhségtől síró szájakat! Árvis... megbomlott folyók rohanása, Ki a mederből... keresztül a gáton, Nem lesz kenyér őszre... bevetetlen a föld, Egy gyermek sir az uszó tutajbátton. Földrengés... virágzó városok romokban, Itt gazdag és szegény egymásra talál, Keresik az otthon édes jó melegét, És akit elszakított tőlük a Halál Felborult egy autó... hárman ültek benne, Most az árokszálen fekszenek holtan, Mit nagyon siettek leélni, Az életüktől megraboltan! Kisklutt egy vonat, rengeteg sebesült, Egy repülő lezuhant... rajt kilenc utas ült, Felrobbant egy hajó a nyílt tengeren, Nem tudnak segíteni száz meg száz emberen, Rádió harsogja... mozgó vetíti, Számtalan ujság kikerekíti, Szenzáció lesz a rengeteg halott, Isten sujtó keze,... Melyre ki sem gondol, Nem félnek az égi... nagy szent Hatalomtól! El a sok sok ember, ahogy élni nem kell, Nem törődnek bajjal, sem veszedelemmel, Rengeteg pusztulás láttára ki okul? Ha másokat bánat ér... azt sem veszik zokul, Arra egy sem gondol, hogy Ő is csak ember, S Reá is borulhat az ég... a föld... a tenger, Isten sujtó keze mindenhová elér, És szörnyű pusztulás a bűnökért a bér, Ezt nem harsogja sem a rádió, Sem az ujságok nem írják róla,

Hogy mi vár még Reánk?
Annak csak az ég a megmondhatója!
Vianovszky László.

Felmentették a hor intervenciót
árát. A földmívelésügyi miniszter hozzá-

Négyszáz alföldi gazda látogatása a Kisalföldön.

Május 18—20-án zajlott le a „Falu” Magyar Gazda és Földmívelő Szövetség által rendezett második gazdatanulmányi társasutazás, amelynek keretében az alföldi — csongrádi, kiskunfélegyházi, kecskeméti, nagykőrösi és ceglédi — gazdák látogatták meg a kisalföldi gazdátársaságokat. A törpe és kiscsallag mellett az említett városok birtokosai, értelmiségi foglalkozásu egyénei és iparosai is nagyszámban képviselték magukat és a legnagyobb elragadtatással emlékeztek meg benyomásaikról és tapasztalataikról. Az alföldi különvonat május 18-án hajnalban indult el Csongrádról és 380 utassal a kora délelőtti órákban érkezett meg a Kisalföldre. Érsekújvárról a hagyományos cigányzenén kívül a város vezetőinek küldöttsége várta a vendégeket Jaross Vilmos főispánnal, az érsekújvári Gazdasági Egyesület elnökével és Övedy János polgármesterrel az élen. Az érsekújvári polgármester üdvözlő szavaira vitéz Lovassy István csongrádi bankigazgató vá-

laszolt. Valamennyi állomáson lelkes fogadtatásban volt részük az alföldi vendégeknek. A Galánta környékén elszállásolt alföldi gazdák május 19-én délután Kuthy Géza dr. elnök és Nagy Ferenc főigazgató kalauzolásával a Hanza Központi Szövetkezet telepét tekintették meg. A vendégeknek a látottak feletti elismerését hálás szavakkal Kovachich Árpád, a kiskunfélegyházi Gazdasági Egyesület titkára és Bezzegh Ernő a ceglédi Gazdasági Elnök fejezte ki, megköszönve a kalauzálást és vendéglátást. A Kisalföldről a gazda-különvonat május 19-én, délben érkezett vissza Budapestre, ahol a Falu-Gazdaszövetség székházában Mayer János elnök üdvözölte meleg szavakkal a társutazás résztvevőit. A gazdák nevében Forgó Mihály csongrádi kisbirtokos mondott köszönetet a gondos rendezésért. Az alföldi gazdák különvonata este 6 órakor hagyta el a fővárost.

GYÁRI ÚJ ÉS HASZNÁLT ÍRÓGÉPEK

KÉNYELMES
FIZETÉSI FELTÉTELEKKEL
KAPHATÓK
VÉGH KÁLMÁN
KÖNYVESBOLTJÁBAN
SALGÓTARJÁN.

Arvizekárosultak részére a Hungária villamosági r.t. 15 P. N. 5 P-öt küldött be a Mansz pénztárába, ahonnan a 64.100 sz. csekk számlára fizették be.

Élelővészlet. A Salgótarjáni helyőrség csapatainak élelővészlete közbejött akadályok miatt nem f. hó 20, 21 és 22-én lesz a Somoskőújfalu határában lévő lőtéren, hanem f. hó 28, 29 és 30-án ugyanott.

Bányamozgók híre. A baglyas-aljai és pálfalvai bányamozgók május 26-án, vasárnap szokásos kettő, illetve három előadásban, Claude Farrère világ-hírű regényét mutatják be filmen: LA-ZADÁS MAROKKÓBAN cimen. A film főszereplői: Harry Baur, Nathalie Paley és Signoret. Másor kiegészítésül: „Nem hiszek a szememnek” című, magyar kulturfilm, „Macska rádió” című, vidám rajzfilm, valamint a Magyar és Fox világhíradók.

Jó házból való fiút nyomdásztanulónak felveszek.
Végh-nyomda Salgótarján.

A POLLO MOZGÓ

1940 május 25-én, szombaton 5, 7 és 9, máj. 26-án, vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9, május 27-én, hétfőn 5, 7 és 9 órakor.

DEM LOPTAM ÉN ÉLETEMBEN

Fősz.: Egy Mária, Szilassy László stb.
Kiegészítésül: Magyar híradó!

29-én, szerdán és 30-án, csütörtökön 7 és 9 órakor.

Három kadét

Fősz.: Jean Chevrier, Rolan Toutain stb.
Kiegészítésül: Fox híradó!

Nyomatott: „A MUNKA” nyomdában, Salgótarján

Tavaszi napsütés az arcot szeplőssé teszi

Szeplőt, májfoltot szüntet:

Bubi szeplőkrém

Az arcbőrt fehérré, simává teszi:

Bubi arccrém

Az arcbőrt tisztítja:

Bubi szappan

Pattanást szüntet, zsirtalanít:

Bubi arcszesz

Az arcbőrt megvédi a változó időjárástól:

Bubi puder

Kapható:

SZÚCS RÓBERT
gyógyszertárában, Salgótarján

Vezetés a harcban.

Régi idők nagy hadvezérei, katonái bálványozásig körülrajongott előharcosként is tisztelték. Bennük nemcsak a küzdelmet szellemi irányítással előkészítő lángelmét csodálták, hanem veszély óráiban tanúsított, egyéni vitézségük elragadó példája a csaták kimenetelére is döntő befolyással volt.

Gondoljunk csak Miltiadesre a marathóni csata győztes vezérére. Ő maroknyi görög serege élén, a túlerős perzsákkal szemben, nemcsak a beváró támadás hatásosabb harcformájának megvalósításával alapozta meg a számban alárendeltebb görögök győzelmét. Ott állott lován, katonái között, főlényes idegrendszerével csitította a harcosokat mindaddig, amíg elérkezettnek nem látta az időt a döntő lökésre. Amint azonban ütött a cselekvés órája, lelkesítő beszéddel tüzelte harcra embereit s azok élén harcolva vitta ki klasszikus győzelmét.

Emlékezzünk Nagy Sándorra, aki minden politikai és hadvezéri nagyságán kívül, hadseregének legvitézebb harcosa is volt.

Julius Caesar, Gusztáv Adolfról még ugyanezt mondhatjuk el. A hadieszközök fejlődésével és a hadseregek számának növekedésével azonban a csata kiterjedése egyre jobban növekedett. Ha a hadvezér ilyen körülmények között valahol harcba sodródott, nem igen állt módjában a csata sorsának irányítását továbbra is a kezében tartania. Nem tudta többé a részcelemekényeket a siker érdekében áttekinteni és tovább irányítani. Ez követelte meg, hogy a hadvezér a csata közvetlen befolyásától mentesüljön. Illetve, hogy a csata összehangolása végett minden küzdő részével jó hírváltási lehetőség legyen. Személyének varázsla-

Többmillió palántát osztottak szét a kárpátaljai zöldfőzelék termelés fellendítésére. A kerti vélemény- és zöldfőzelék termelés általános emelése és a visszacsatolt területek lakosságának jövedelem gyarapítása céljából a kormány folytatja a tavaly megkezdett akciót. Evégből többmillió palántát oszt szét a földmívelésügyi kormányzat a földmívelő szegény lakosság között. Elsősorban káposztát, kalarábát, karfiolt, paradicsmot, paprikát és salátát. A kiosztott palánták közül a salátafélék már meg is jelentek a visszacsatolt területek városainak piacain. A palánták árát a kistermelőknek nem kell megfizetniük, csupán egy nagyon kis részt szolgáltatnak be természetben a szociális intézmények konyháira részére.

A „Hangya” vásárolja meg Kárpátalja tojás-feleslegét. A Kárpátalja vidékén termelt tojátmennyiség felvásárlása céljából a Hangya központ ottani kirendeltségeit szervezte be. E kirendeltségek a hozzájuk tartozó szövetkezetek útján minden faluban vásárolták tojást. A szövetkezetek mindegyike a község lakosságának nyelven pagy táblákon hirdeti a mindenkori termelői árakat, amelyek sohasem lehetnek kevesebbek, mint a hivatalosan megállapított, úgynevezett minimális ár. Ugyancsak több nyelven készült hirdetésekkel buzdítja a termelőket a tojástermelés továbbfejlesztésére. Ezzel a lépéssel a Hangya egyrészt biztosította a visszacsatolt Kárpátalja szétszórt falvaiban élő lakosságot is a megfelelő árak tekintetében, másrészt ráterelte a figyelmet az egész nemzetgazdaság szempontjából oly fontos cikk termelésére.

Kormányintézkedés a mezőgazdasági munkák biztosítására. A földmívelésügyi miniszter a fegyvergyakorlatokra való tekintettel intézkedett, hogy a kötelező munkaségítés ott, ahol erre szükség van, az esetleg elmaradt tavaszi mezőgazdasági munkálatok elvégzésének biztosítására igénybevehető legyen. Ezzel kapcsolatban a földmívelésügyi miniszter utasította a vármegyei gazdasági felügyelőségeket, hogy ahol a kötelező munkaségítés elrendelésének a szükségessége felmerül, a törvényhatóságok első tisztviselőjének a kötelező munkaségítés elrendelésére haladéktalanul tegyenek eleget.

ÚJ ÍRÓGÉPET

○ kaphat régi írógépeért

VÉGH KÁLMÁN

könyvesboltjában
SALGÓTARJÁN.

Szaporodnak a szövetkezetek a Felvidéken. A Magyarországhoz visszacsatolt területeken nagy lendülettel indult meg a szövetkezeti élet. Számos új fogyasztói és termelői szövetkezetet létesített már ebben az évben is a Hangya, de örvendetesen gyarapodnak a Hitelszövetkezetek is. A pénzüzetek betétállománya, a nemzetközi gazdasági depresszió ellenére is, megtehetően szaporodik, ami kétségtelen jele a lakosság gazdasági gyarapodásának és bizalomnak. Különös meglepésként tarthat számot az a tény, hogy a visszacsatolás idején annyira bizalmatlan és tartózkodó szlovák lakosság is kedvvel és lendülettel kapcsolódik be a gazdasági vállalkozásokba.

Szülők figyelmébe! Az OTBA kötelekbe tartozó szülők 6—18 éves koru leány és fiúgyermekének a svábhegyi és szentgothárdi iskolaszánatóriumokba való felvételére az előjegyzések úgy a nyári szünetre, mint a jövő iskolai tanévre megkezdődtek. A felvételre vonatkozólag részletes tájékoztatást nyújt a Budapesti Közlöny 1939. évi október 19-én megjelent 237. száma. Felvilágosítással szolgálnak még az OTBA körzeti orvosok és a Magyar Iskolaszánatórium Egyesület központi irodája (VIII. Sándor u. 26) amely kérelemre képes tájékoztatást is küld.

Kamaránk előterjesztése állami kedvezményes gyümölcsfa akció életrehívása tárgyában.

Köztudomásu, hogy az elmúlt tél és következményei súlyos károkat okoztak a gyümölcsösökben is. Hőnyomás, fagykár, nyulragás, belvizek, árvizek, zárló jég és gyümölcsfák tízezreit tette tönkre. Mivel közérdek, hogy a kipusztult gyümölcsfák helyett újabb telepítések biztosítva legyenek és a beszerzés a károsult gazdák közönség csökkent teherbíró képességére tekintettel, csak rendkívüli kedvezményes gyümölcsfa-akció útján lehetséges. Kamaránk a földmívelésügyi kormányzathoz intézett előterjesztésében az állami faiskolák és a kertészeti telepek készleteiből minél nagyobb mennyiségű gyümölcsfa kiutalását kérte.

Hivatkoztunk az eddigi kedvezményes gyümölcsfa-akciónál általánosan elismert eredményességére és tapasztalataira s természetesen legnagyobb készséggel vállaltuk az akció lebonyolítását, az ezzel kapcsolatos összes munkák szakszerű végzését és ennek felmerülő költségeit is, mert elsőrendű érdeknek tartjuk azt, hogy a károsult gazdák megbízható minőségű és kedvezményes áron beszerezhető gyümölcsfa-oltványhoz jussanak.

1630/1940 szám.

Árverési hirdetmény

Nemti község (Nógrád megye) mintegy 900 kat. holdat kitevő vadászterületének vadászati jogát 1940. június hó 7-én, délelőtti 10 órakor Nemti-ben a község házában megtartandó nyilvános árverésen 1940 augusztus 1-től kezdődő 10 egymásután következő évre, a legtöbbet ígérőnek bérbeadja.

Kiálkálási ár: 100 arany pengő, bálnatpénz 10 pengő.

Vadállomány: nyul, fácán, fogoly, őz. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt Kisterenyé község házában megtekinthetők, a másolási díj megtérítése ellenében is kérhető.

Nemti, 1940. évi május hó 15-én.
Dr. Kis Endre. Fekete András
községi főjegyző. községi bíró.

Nyomdatulajdonos: Végh Kálmán